

МОНГОЛ УЛСЫН
ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН
САЙДЫН ТУШААЛ

2020 оны 03 сарын 31 өдөр

Дугаар A/55

Улаанбаатар хот

Шагналын журам шинэчлэн
батлах тухай

Монгол Улсын яамны эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.2 дахь хэсэг, Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 5 дугаар тогтоолын 1, 2 дугаар хавсралтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

- “Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарын шагнал олгох журам”-ыг нэгдүгээр, “Шагнаалд нэр дэвшигчийн тодорхойлолтын загвар”-ыг хоёрдугаар, Салбарын тэргүүний ажилтан хүндэт тэмдэгний загварыг гуравдугаар хавсралтаар тус тус шинэчлэн баталсугай.
- Тушаалыг 2020 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдөж ажиллахыг Төрийн нарийн бичгийн дарга /Г.Билгүүн/-д даалгасугай.
- Энэхүү тушаал батлагдсантай холбогдуулан Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2017 оны А/87, А/151 дугаар тушаалыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

Ц.НЯМДОРЖ

ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХЭРГИЙН САЛБАРЫН ШАГНАЛ ОЛГОХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1.Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарт онцгой амжилт гаргасан, мэргэжлээрээ тогтвортой, үр бүтээлтэй ажилласан төрийн албан хаагч, Монгол Улсын болон гадаад улсын иргэн /цаашид нэр дэвшигчийн гэх/-ийг Засгийн газрын шагнал болон Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны шагналд нэр дэвшүүлэх, тодорхойлох, шагнал олгохтой холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

Хоёр. Шагналын төрөл

2.1. Засгийн газрын салбарын тэргүүний ажилтан хүндэт тэмдэг болон Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны шагнал нь дор дурдсан төрөлтэй байна. Үүнд:

2.1.1. Засгийн газрын салбарын тэргүүний ажилтан хүндэт тэмдэг:

- 2.1.1.1 “Хууль зүйн албаны тэргүүний ажилтан” хүндэт тэмдэг;
- 2.1.1.2 “Цагдаагийн алдар” хүндэт тэмдэг;
- 2.1.1.3 “Хүндэт хилчин” хүндэт тэмдэг;
- 2.1.1.4 “Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын тэргүүний ажилтан” хүндэт тэмдэг;
- 2.1.1.5 “Улсын бүртгэлийн тэргүүний ажилтан” хүндэт тэмдэг;
- 2.1.1.6 “Шилдэг зохион бүтээгч” хүндэт тэмдэг;
- 2.1.1.7 “Шинийг санаачлагч” хүндэт тэмдэг ;

2.1.2. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны шагнал:

- 2.1.2.1 “Хүндэт жуух бичиг”
- 2.1.2.2 Мөнгөн шагнал, үнэ бүхий зүйл

2.2. Энэхүү журмын 2.1.1-д заасан шагналын тэмдэг нь тухайн салбар, ажил, мэргэжлийн чиглэл, онцлогийг бэлгэдсэн дүрслэлтэй, тэмдгийн оноосон нэрийн бичиглэлтэй, дээд хэсэгт соёмбо дүрсэлсэн, урт нь 40-45 мм, өргөн нь 20-22 мм, зузаан нь 2,5 мм-ээс илүүгүй хэмжээтэй байна.

Гурав. Шагнал олгох болзол

3.1. Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарыг хөгжүүлэх, хууль тогтоомжийг боловсронгуй болгох, хэрэгжүүлэх үйл хэрэгт тасралтгүй 12-оос доошгүй жил үр бүтээлтэй ажилласан, амжилт бүтээл нь хамт олон, мэргэжлийн хүмүүст үнэлэгдсэн, мэргэшлийн өндөр ур чадвартай, төрийн албан хаагчийг “Хууль зүйн албаны тэргүүний ажилтан” хүндэт тэмдгээр шагнана.

3.2. Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарыг хөгжүүлэх, хууль ёсыг бэхжүүлэх үйлсэд тодорхой хувь нэмэр оруулсан Монгол Улсын болон гадаад улсын иргэнд энэхүү журмын 2.1.1, 2.1.2-д заасан шагналыг олгож болно.

3.3. Цагдаагийн албанд 12-оос доошгүй жил үр бүтээлтэй ажиллаж гэмт хэрэг, зөрчилтэй тэмцэх, илрүүлэх, таслан зогсоох, урьдчилан сэргийлэх, нийгмийн хэв журам хамгаалах албан үүргээ үнэнч шударгаар нэр төртэй биелүүлсэн, эрхэлсэн ажилдаа онцгой гавьяа байгуулж амжилт гаргасан цагдаагийн алба хаагч, чөлөөнд байгаа ахмад ажилтанг “Цагдаагийн алдар” хүндэт тэмдгээр шагнана.

3.4. Хил хамгаалах байгууллагад 12-оос доошгүй жил үр бүтээлтэй ажиллаж, улсын хил хамгаалах үйлсэд онцгой амжилт гаргасан хилчин, чөлөөнд байгаа ахмад хилчнийг “Хүндэт хилчин” хүндэт тэмдгээр шагнана.

3.5. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагад 12-оос доошгүй жил үр бүтээлтэй ажиллаж, шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн биелэлтийг бодитоор дээшлүүлсэн, хорих байгууллагын үйл ажиллагаанд үнэтэй хувь нэмэр оруулсан алба хаагч, чөлөөнд байгаа ахмад ажилтныг “Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын тэргүүний ажилтан” хүндэт тэмдгээр шагнана.

3.6. Улсын бүртгэлийн байгууллагад 12-оос доошгүй жил ажилласан, улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд үнэтэй хувь нэмэр оруулсан албан хаагч, өндөр насны тэтгэвэрт байгаа ахмад ажилтанг “Улсын бүртгэлийн тэргүүний ажилтан” хүндэт тэмдгээр шагнана.

3.7. Монгол Улсын техник, технологийн хөгжилд үнэтэй бодит хувь нэмэр оруулж, 10-аас доошгүй шинэ бүтээлийн патент, ашигтай загварын гэрчилгээ авсан, түүнчлэн эдийн засагт ач холбогдол бүхий шинэ санаачлагыг практикт нэвтрүүлсэн болон онцгой санаачлага гаргасан иргэнийг “Шилдэг зохион бүтээгч” хүндэт тэмдгээр шагнана.

3.8. Шинэ санаачлага гарган 5-аас доошгүй патент, ашигтай загварын гэрчилгээ авч, практикт нэвтрүүлсэн иргэнийг “Шинийг санаачлагч” хүндэт тэмдгээр шагнана.

3.9. Хууль зүй, дотоод хэргийн салбарт 5-аас доошгүй жил идэвх зүтгэл, үр бүтээл, санаачлагатай ажиллаж, ажил үйлсээрээ тэргүүлсэн, хууль сурталчлах, хэрэгжүүлэх үйлсэд үр бүтээл гаргасан иргэн, албан хаагчийг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны “Хүндэт жуух бичиг”-ээр шагнана.

3.10. Яамны зорилт, чиг үүргийг хэрэгжүүлэх хуулийн төсөл боловсруулах, хууль сурталчлах, салбарын бодлогыг хэрэгжүүлэх үйлсэд бодитой хувь нэмэр оруулсан, тогтвортой суурьшил, үр бүтээлтэй ажилласан албан хаагчийг мөнгөн болон үнэ бүхий зүйлээр шагнана.

3.10.1 Байгууллагын удирдлагын шийдвэрээр мөнгөн шагналаар шагнах шагналын хэмжээ нь сарын үндсэн цалинг 1.5 дахин, нэмэгдүүлснээр, тогтвортой суурьшил, үр бүтээлтэй ажилласан албан хаагч, ажилтны насны ой, тэмдэглэлт бусад үйл явдлыг тохиолдуулан 1,000,000 /Нэг сая/ хүртэл төгрөгийн үнэ бүхий зүйлээр тус тус шагнаж болно.

3.11. Дор дурдсан шалгуурыг харгалзан шагналд нэр дэвшүүлнэ. Үүнд:

3.11.1. төрийн албанад тогтвортой суурьшилтай ажилласан;

3.11.2. албан үүргээ тогтмол, гүйцэтгэлийн өндөр түвшинд биелүүлж, идэвх санаачилга гаргасан байдал;

3.11.3. төрийн албан хаагчийн болон мэргэжлийн ёс зүйн хэм хэмжээ, төрийн байгууллагын соёл, дэг журмыг чандлан сахисан байдал;

3.11.4. ажил, мэргэжлийн ур чадвар, үйл ажиллагаа, мэргэшлийн түвшин;

3.11.5. онцгой амжилт, байгуулсан гавьяя;

Дөрөв. Шагналд нэр дэвшүүлэх, тодорхойлох

4.1. Шагналд дор дурдсан эрх бүхий албан тушаалтан нэр дэвшүүлнэ. Үүнд:

- 4.1.1. бүх шатны шүүхийн шүүгч, шүүхийн байгууллагын ажилтанг Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гүйцэтгэх нарийн бичгийн дарга;
- 4.1.2. прокурорын байгууллагын ажилтанг Улсын ерөнхий прокурор;
- 4.1.3. яамны газрын дарга, агентлагийн даргыг Төрийн нарийн бичгийн дарга;
- 4.1.4. яамны ажилтан, албан хаагчийг тухайн газрын дарга, хамт олон;
- 4.1.5. бусад яам, агентлаг, байгууллагын ажилтанг тухайн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга, агентлаг, байгууллагын дарга;
- 4.1.6. аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Хууль зүйн хэлтсийн дарга, ажилтанг аймаг нийслэлийн Засаг дарга;
- 4.1.7. өмгөөлөгчийг “Монголын өмгөөлөгчдийн холбоо”-ны ерөнхийлөгч,
- 4.1.8. нотариатчийг “Монголын нотариатын танхим”-ын ерөнхийлөгч.

4.2. Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний харьяа агентлаг, байгууллага болон орон нутаг дахь салбар нэгжийн ажилтанг тухайн агентлаг, байгууллагын дарга шагналд нэр дэвшүүлнэ.

4.3. Энэхүү журмын 4.4-д заасан шагналд нэр дэвшүүлсэн материал, холбогдох баримт бичгийг тухайн тэмдэглэлт болон баярын өдрөөс 30-аас доошгүй хоногийн өмнө тус яаманд цахим болон цаасан хэлбэрээр ирүүлнэ. Материалыг хугацаа хожимдуулсан, нэр дэвшигчийн тодорхойлолтыг дутуу, эсхүл хуурамчаар бүрдүүлсэн, шагналд нэр дэвшүүлэх болзлыг хангаагүй албан хаагчийн нэрийг дэвшүүлсэн тохиолдолд шагнал олгох асуудлыг хэлэлцэхгүй бөгөөд холбогдох материалыг илгээсэн байгууллагад нь буцааж, буруутай албан тушаалтанд хариуцлага хүлээлгэнэ.

4.4. Шагналд нэр дэвшүүлэхдээ дор дурдсан материалыг бүрдүүлнэ:

- 4.4.1. батлагдсан загварын анкет /цээж зураг 3x4/;
- 4.4.2. ажил байдлын тодорхойлолт, урьд нь шагнагдсан байдал;
- 4.4.3. нэр дэвшүүлсэн тухай эрх бүхий албан тушаалтны гарын үсэгтэй албан бичиг;
- 4.4.4. онцгой амжилт гаргасан бол энэ тухай танилцуулга;
- 4.4.5. хамт олны хурлын тэмдэглэл;

4.5. Шагналд нэр дэвшигчийн ажил байдлын тодорхойлолт нь үнэн зөв, ажлын амжилт, авьяас чадвар, оруулсан хувь нэмрийг товч, тодорхой бичсэн байх бөгөөд холбогдох судалгаа, үзүүлэлтийг тусгасан байна.

4.6. Тус яамны харьяа агентлаг, байгууллага шагналын материалыг яамны холбогдох цахим санд оруулж, албан бичгээр мөн ирүүлнэ.

4.7. Шагналыг Цагаан сар, Монгол цэргийн баяр, Үндэсний их баяр наадам, Бүгд Найрамдах Улс тунхагласан өдрийг тохиолдуулан, бусад үед Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын зөвшөөрснөөр олгоно.

4.8. Өмнө авсан шагналаас хойш 3-н жил ажилласан, ажлын амжилт бүтээл нь өмнөх түвшингээсээ ахисан тохиолдолд дараагийн шатны шагналд нэр дэвшүүлэх эрх нээгдэнэ. Онцгой амжилт гаргасан тохиолдолд шагналыг хугацаанаас нь өмнө буюу алгасуулан олгож болно.

Тав. Шагналыг шийдвэрлэх, олгох

5.1. Шагналд нэр дэвшигчийн материалыг тус яамны шагнал урамшууллын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн хүлээн авч, энэхүү журмын 4.4-д заасан материалыг хянан, бүрдүүлбэрийг хангуйлж, холбогдох саналаа удирдлагад танилцуулна.

5.2. Шагнах асуудлыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд тушаал гаргаж шийдвэрлэнэ.

5.3. “Хууль зүйн албаны тэргүүний ажилтан”, “Цагдаагийн алдар”, “Хүндэт хилчин”, “Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх байгууллагын тэргүүний ажилтан”, “Улсын бүртгэлийн тэргүүний ажилтан”, “Шинийг санаачлагч”, “Шилдэг зохион бүтээгч” шагналыг хүндэт тэмдэг болон дугаар бүхий үнэмлэх, гэрчилгээний хамт олгоно.

5.4. Шагнагдсан хүмүүсийн тэмдэг, үнэмлэхийг холбогдох тушаалын хуулбарын хамт шагналд нэр дэвшүүлсэн байгууллагад хүргүүлнэ.

5.5. Шагналын хүндэт тэмдэг, үнэмлэх, яамны “Хүндэт жуух бичиг”-ийг үрэгдүүлсэн тохиолдолд нөхөн олгож болно. Нөхөн олгоход дараахь материалыг бүрдүүлнэ.

5.5.1. нөхөн олгож өгөхийг хүссэн өргөдөл;

5.5.2. өдөр тутмын хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр үрэгдүүлсэн тухай зарлуулсан баримт;

5.6. Энэ журмын 5.5-д заасан баримтыг үндэслэн шагналыг нөхөн олгоход гарсан зардлыг холбогдох байгууллага, иргэнээс гаргуулна.

Зургаа. Шагналын мэдээллийн сан

6.1. Яам нь шагналын төрөл, огноогоор төрөлжүүлсэн шагнагдсан хүмүүсийн цахим мэдээллийн санг бүрдүүлж ашиглана.

6.2. Мэдээллийн сангийн бүрдүүлэлт, баяжилт хөдөлгөөнийг тус яамны шагнал урамшууллын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн хариуцан хөтөлж, хяналт тавина.

Долоо. Бусад зүйл

7.1. Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны албан хаагчид болон харьяа агентлаг байгууллагаас төрийн дээд цол, одон, медаль, хүндэт өргөмжлөлөөр шагнуулахаар ирүүлсэн тодорхойлолтыг Төрийн захиргааны удирдлагын газраас судлан, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд болон Төрийн нарийн бичгийн даргад танилцуулан Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 1999 оны 71 дүгээр зарлигаар батлагдсан “Монгол Улсын цол хүртээх, одон, медалиар шагнах журам”-д заасны дагуу нэр дэвшүүлэн, өргөн мэдүүлнэ.

Хууль зүй, дотоод хэргийн
сайдын 2020 оны 9 сарын
тушаалын хоёрдугаар хавсралт

Салбарын болон яамны шагналын
тодорхойлолтын загвар

1119287523 ШТТ6740 9131817

Зураг
3x4

1. Овог:
2. Нэр:
3. Төрсөн огноо:
4. Хүйс:
5. Төрсөн хот, аймаг, сум:
6. Одоогийн харьяалал:
7. Нийгмийн гарал:
8. Регистрийн дугаар:
9. Боловсрол:
10. Мэргэжил:

11. Ажил эрхэлсэн байдал:

д/д	Ажилласан газар	Хугацаа	Албан тушаал
1			
2			

**12. Ажилласан нийт хугацаа ... /жил/ үүнээс тухайн салбарт.....жил, тухайн
хөдөлмөрийн хамт олны дотор.....жил.**

13. Шагнагдсан байдал:

№	Монгол Улсын цол, одон медаль	Он	Салбар, аймаг, нийслэлийн шагнал	Он
1				
2				

14. Шагнуулах үндэслэл: /ажлын амжилт, үр дүнгийн тодорхойлолт,
бүтээлийн жагсаалт, онцгой амжилт гаргасан бол энэ тухай танилцуулга/
.....
.....

15. Шагнуулах шагналын төрөл: .....

16. Хамт олны саналын хувь: .....

**17. Албан газар, байгууллагын дарга, захирал, эрхлэгчийн гарын үсэг,
тэмдэг.**

---оооо---